

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

1. Exemptiones, an possint revocari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

PARS TERTIA.

QVÆSTIO I.

Exemptiones an possint revocari.

SUMMARIUM.

- 1. Exemptiones revocari possunt.
- 2. Papa non potest sibi ligare manus.
- 3. Adversus potestatem revocandi non currit prescriptio.
- 4. Exemptio concessa ex contractu est irrevocabilis.
- 5. Quando dicitur transisse in vim contra paœlo.
- 6. Princeps revocans Exemptiones datas in vim contractus, censetur circumventus.
- 9. Limitatur nisi superveniat causa.
- 10. Officiales Cancellariae, habent sua officia titulo oneroso, quibus Papa nunquam censetur derogare.
- 11. Papa ex justa causa potest recedere à suo paœlo.

RIVILEGIA. Exemptiones, libertates, immunitates revocari possunt regulare est. & apud omnes pro indubitate. *gloss. cap. decet. de reg. jur. in 6. subi Franc. nu. 4. l. qui fundat. C. de omni agri desert. lib. 10. cap. n. aliquis de privilegi. ca. ult. in fin. de sententi. excus. in 6. cap. Clericus §. non obstantibus, ubi gloss. de immunit. Eccles. in 6. Gall. lib. 2. obf. 60. n. 17. Duabus pouissimun ex causis. Prior, Quia Papa tenet Princeps sibi manus ligare non potest, *cap. fin. ubi 2. gloss. de Resir. in 6. ca. Inveniuit de elect. gloss. c. fin. de sent. excus. in 6. Fel. in repere. verb. Privilégium an revocatur fol. 100. col. 2.* Altera Priori similis, Quia pro eius arbitrio est quotiescumque ei liber voluntatem revocandi. *l. si quis in pr. ff. de leg. 2. Barth. & Jafon. 1. Imperium ff. de jurisd. om. jud. Nicolaus de Ubald. tract. de success. ab intestat. par. 1. in ult. mod. legitim. col. 2.* Adeo quidem, quod aduersus potestatem ea revocandi, nulla unquam præscriptio currere posse. *Bald. cap. sciu. col. 3. de juri iur. Jafon. & Barth. d. imperium. Restaur. tract. de Imperatore quæst. 55. n. 2.**

Quia conclusio limitanda primò est, si Exemptio non staret in vim privilegii, sed in vim contractus, tunc enim esset irrevocabilis. *late Felin. ca. 1. de probat. Barth. 4. l. omnes populi num. 29. ff. de justit. & jure. Innocent. cap. in nostro de jure jure. Roms. conf. 436. abb. conf. 51. lib. 2. Alex. in add. ad Barth. 1. Caesar. 1. ff. de publican. late Felin. in repere.*

Id h. 2

report, verb. princeps obligatur ex contractu fol. 99 col. 2, etiam ex plenitudine potestis. Dec. conf. 131. & 286. Abb. Rom. ubi supra.

Censetur autem privilegium transmissum in viam contractus multis modis, & quidem primò si fuerit concilium non subdito, videtur transire in contractum; ne伏detur revocari posse nisi ex causa, c. novit. ubi DD. de iudic. Rota. Neapol. dec. 361. Nasceri sive col. 3. in novis & dec. 393. Rex col. 3. de privileg. Decius cap. qua in Ecclesiast. n. 37. de constit. Geminiani conf. 74. a. ventis col. fin. Restaur. d. quas. 55. n. 5. & 6. Gall. ob. 6. n. fin. Secundo si fuerit concilium accepto pretio in recompensationem servit per viam pacti seu conventionis. Decius conf. 276. in causa col. 2. Bald. l. quis se patris col. pen. & antep. C. unde liberi. Landens de privileg. notab. 34. Rot. Neapol. dec. 128

Item si Princeps habuisset aliquam donationem vel aliud communiuitatum cum re concessa, si enim tunc revocaret, dolum committeret. Dec. d. conf. 286. col. 3. Idem Iuris si privilegii contineret plus gratiae quam contractus, prævaleret eum præponderatque qualitas contractus ut dicatur potius contractus. Dec. d. conf. 286. Fel. late. & DD. d. c. novit. singulariter. Art. c. 1. col. 2. de constit. Castr. l. digna vox col. 2. C. de legib.

6 Quæ adeo vera lunt, ut si Princeps his causibus veniret contra suum factum, dicetur circumventus & sui oblitus, etiam si rescriberet motu proprio. Bald. d. l. quis se party Bald. cap. cum olim. ie re iud. Restaur. de Imper. quas. 114. n. 12.

7 Ratio est, quia etiam Princeps contrahendo obligatur civilitate & naturaliter, lat. Fel. cap. 1. col. 3. de probat. & si se Restaur. ubi supra quas. 116. Idem dicimus, si concessum esset in executionem promissorum seu in recompensationem alicuius rei fact. late Decius d. conf. 286. Restaur. ubi supra & DD. Quæ tamen declarandi sunt, nisi justa aliqua causa superveniret revocandi contractum, tunc enim infringi ac revocari posset. Bald. l. fin. ff. de fons. Fel. d. c. 1. n. 6. de probat. Dicam infra l. 4. q. 75. in fin. Princeps enim contractum aut privilegium preto concessum revocare potest, præsumiturque in dubio facere cum causa, ut refert & probat Navarr. cap. si quando excep. 20. n. 10. & 12. de rescript. ut & privilegium non subditum concessum, quod etiam ex causa superveniente infringi potest, nempe si ingratisudo aut quæpiam ejusmodi alia justa causa superveniret. Bald. d. l. fin. Im. mol. Anton. in cap. cum in col. 4. de constit. per. cap. fin. de donat. Fel. d. n. 6.

10 Ideo dicimus, quod cum officiales Cancillarie habeant sui officia titulo onerello & in viam pacti, nunquam P. pa. seu signatura censetur eorum privilegii derogare velle. Bald. d. l. quis se patris col. 7. C. unde liberi. Anchor. ca. 1. n. 8. de constit. in 6. Rom. conf. 252. n. 3. Abb. cap. novit. n. 25. de iudic. Iaffred. decis. 225. & 321. Curt. fin. conf. 174. n. 24. & 33. Mand. de sig. grata. lt. Protonotarii col. 4. vers. deleri in fine. Navarr. d. excep. 20. n. 13. Idq; nisi subit causa, licet enim Papa ex pacto obligetur, justa tamen ex causa à suo pacto recedere, eique derogare potest, quemadmodum docte apud Navarrum probatum est de pp. Cleric. §. 18. n. 2. & de Jubilo no. 28. n. 7.

QVI E